



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3960
Tarih : 15.10.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 15/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000550225



0000550225

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kocaeli Derince’de Merkim Endüstri Ürünleri A.Ş. firmasına ait bir depoda tutulan kalıcı organik kirletici olarak nitelendirilen çok tehlikeli kimyasallar olan HCH ve DDT’nin bertaraf edilmesi, kimyasalların toprağa, yeraltı yerüstü sularına ve körfez suyuna karışıp karışmadığının belirlenmesi, olası deprem durumunda kimyasalların çevreye dağılıp telafisi imkânsız çevre facialarına yol açmasının, insan ve canlı yaşamına zarar vermesinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98. ve İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederim.


Murat ÇEPNİ
İzmir Milletvekili



GEREKÇE

Kocaeli Derince’de Merkim Endüstri Ürünleri A.Ş. firmasına ait bir depoda 2000-3000 ton arasında olduğu tahmin edilen HCH (*hekzaklosikloheksan*) ve DDT (*Dichlorodiphenyltrichloroethane*) atığı bulunmaktadır. HCH ve DDT karsinojenik, doğada kalıcı kirliliğe yol açan ve canlılarda birikim yapan toksik, kalıcı organik kirletici (KOK) olarak nitelendirilen kimyasal maddelerdir. Tarımsal üretimde pestisit olarak kullanılan bu kimyasalların Türkiye’de kullanımı 1985 yılında yasaklanmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2006 yılında Derince’deki bu kimyasalların mevcut depolarda bulunmasının insan ve çevre sağlığı açısından ciddi tehlike oluşturduğundan dolayı bertarafına karar verilmiştir. Kimyasalların bertarafı için Aralık 2006 tarihinde açılan uluslararası ihale ile Alman AVG firmasıyla sözleşme imzalanmış ancak kimyasalların sadece 515 tonu bertaraf için yurtdışına gönderilmiştir. Kalan 2500 ton atığın bertaraf edilme işleminin ise 2018 yılında tamamlanacağı açıklanmasına rağmen bugüne kadar son derece yüksek zehirli etkiye sahip bu toksik atığın bertarafı sağlanmamıştır. Özellikle Marmara Bölgesi yüksek deprem riski altındadır. Olası bir deprem durumunda ya da bertaraf işleminin özensizce yapılması durumunda, yönetmeliklerde belirtilen koşullara uymadığı iddia edilen depolarda bekletilen HCH ve DDT’nin çevreye yayılıp, ciddi sağlık sorunlarına, çevresel felaketlere yol açacağı bir gerçektir. HCH ve DDT atıklarının deniz suyuna karışma riski de bulunmaktadır. Bu kimyasalların hiç kullanılmayan yerlerde dahi izine rastlanması küresel anlamda tehlikeli olduğunu göstermektedir. Uluslararası Kanseri Araştırmaları Ajansı (IARC) tarafından, HCH insanlar için karsinojenik (Grup 1) olarak, DDT ise insanlar için muhtemel karsinojenik (Grup 2A) olarak sınıflandırılmıştır. Bu toksik kimyasalların hormonal sistem ve sinir sisteminin çalışması üzerinde toksik etki gösterdikleri de belirtilmektedir.

Anayasa’nın 56. Maddesi “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.” diyerek sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkını güvence altına almıştır. Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere de uygun olarak, özensiz bir şekilde atık saklama kriterlerine uygun olmayan depolarda tutulan insan sağlığı üzerinde yüksek risk taşıyan kimyasalların bertaraf edilmesi ve olumsuz etkilerinden insanların ve çevrenin korunması gerekmektedir.



0000550225

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flakur
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kell
3			
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	B. Öztürk
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	DM
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
10	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	M. R. Tiryaki
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
13	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	S. Aydeniz
14	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	M. Farisoğulları
15	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	S. Güzel
16	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	H. Özsoy
17	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	G. Paylan
18	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İ. Taşcier
19	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. Tosun
20	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Ş. Çoşkun